

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B**

ODLUKA EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 19. travnja 2013.

o apoenima, specifikacijama, reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica

(preinačena)

(*ESB/2013/10*)

(2013/211/EU)

(SL L 118, 30.4.2013., str. 37.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Odluka (EU) 2019/669 Europske središnje banke od 4. travnja 2019.	L 113	6	29.4.2019.
► <u>M2</u>	Odluka (EU) 2020/2090 Europske središnje banke od 4. prosinca 2020.	L 423	62	15.12.2020.

▼B**ODLUKA EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE**

od 19. travnja 2013.

o apoenima, specifikacijama, reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica

(preinačena)

(ESB/2013/10)

(2013/211/EU)

Članak 1.

Apoeni i specifikacije**▼M1**

1. Euronovčanice prve serije obuhvaćaju sedam apoena euronovčanica u rasponu od 5 eura do 500 eura. Euronovčanice druge serije obuhvaćaju šest apoena u rasponu od 5 do 200 eura. Euronovčanice prikazuju temu „europska razdoblja i stilovi” sa sljedećim osnovnim specifikacijama.

Nominalna vrijednost (EUR)	Dimenzije (prva serija)	Dimenzije (druga serija)	Prevladavajuća boja	Dizajn
5	120 × 62 mm	120 × 62 mm	Siva	Klasika
10	127 × 67 mm	127 × 67 mm	Crvena	Romanika
20	133 × 72 mm	133 × 72 mm	Plava	Gotika
50	140 × 77 mm	140 × 77 mm	Narančasta	Renesansa
100	147 × 82 mm	147 × 77 mm	Zelena	Barok i rokoko
200	153 × 82 mm	153 × 77 mm	Žuto-smeđa	Arhitektura željeza i stakla
500	160 × 82 mm	Ne uključuje se u drugu seriju	Ljubičasta	Moderna arhitektura 20. stoljeća

▼B

2. Na sedam apoena serije euronovčanica prikazana su vrata i prozori na prednjoj strani (lice) te mostovi na stražnjoj strani (naličje). Svih sedam apoena tipično je za gore navedena različita umjetnička razdoblja u Europi. Ostali elementi dizajna uključuju:

- (a) simbol Europske unije;
- (b) naziv valute ispisan latiničnim i grčkim pismom, te osim toga, za drugu seriju euronovčanica, naziv valute na ćirilicom pismu;

▼M1

- (c) početna slova naziva ESB-a na službenim jezicima Europske unije:
  - i. za prvu seriju euronovčanica, početna slova naziva ESB-a ograničena su na sljedećih pet službenih jezika: BCE, ECB, EZB, EKT i EKP;

▼ M1

- ii. za drugu seriju euronovčanica, (1) za apoene od 5 eura, 10 eura i 20 eura početna slova naziva ESB-a ograničena su na sljedećih devet službenih jezika: BCE, ECB, ЕЦБ, EZB, ЕКР, ЕКТ, ЕКБ, БСЕ i EBC; (2) za apoene od 50 eura, 100 eura i 200 eura, početna slova naziva ESB-a ograničena su na sljedećih deset službenih jezika: BCE, ECB, ЕЦБ, EZB, ЕКР, ЕКТ, ЕСБ, ЕКБ, БСЕ i EBC;

▼ B

- (d) simbol © koji označuje da autorsko pravo pripada ESB-u; i
- (e) potpis predsjednika ESB-a.

▼ M2*Članak 2.***Pravila reproduciranja euronovčanica**

1. „Reprodukcija” znači svaka materijalna ili nematerijalna slika koja se koristi cijelom euronovčanicom ili njezinim dijelom, kako je to navedeno u članku 1., ili dijelovima njezinih pojedinih elemenata dizajna kao što su, između ostalog, boja, dimenzije te upotreba slova ili simbola čija slika može sličiti originalnoj euronovčanici ili odavati opći dojam originalne euronovčanice, bez obzira na:

- (a) veličinu slike; ili
- (b) materijal ili tehniku korištenu pri izradi; ili
- (c) jesu li elementi dizajna euronovčanice, poput slova ili simbola, mijenjani ili sadržavaju dodatke.

2. Osim ako ESB ili NSB nisu suglasni s izuzećem utvrđenim u stavku 5., reprodukcije koje nisu u skladu s kriterijima iz stavka 3. smatrat će se nezakonitima, a njihova proizvodnja, posjedovanje, prijevoz, širenje, prodaja, promocija, uvoz u Uniju i uporaba ili pokušaj uporabe za transakcije smatrat će se zabranjenima.

3. Reprodukcije koje ispunjavaju sljedeće kriterije smatraju se zakonitim jer ne postoji rizik da bi ih javnost mogla zamijeniti za originalne euronovčanice:

- (a) jednostrane reprodukcije euronovčanice kako je navedeno u članku 1., pod uvjetom da veličina reprodukcije bude jednaka ili veća od 125 % dužine i širine ili jednaka ili manja od 75 % dužine i širine odgovarajuće euronovčanice kako je navedeno u članku 1.; ili
- (b) dvostrane reprodukcije euronovčanice kako je navedeno u članku 1., pod uvjetom da veličina reprodukcije bude jednaka ili veća od 200 % dužine i širine ili jednaka ili manja od 50 % dužine i širine odgovarajuće euronovčanice, kako je navedeno u članku 1.; ili
- (c) reprodukcije pojedinih elemenata dizajna euronovčanice kako je navedeno u članku 1., pod uvjetom da takav element dizajna nije na pozadini koja je slična novčanici; ili
- (d) jednostrane reprodukcije na kojima je prikazan dio prednje strane ili stražnje strane euronovčanice, pod uvjetom da je takav dio manji od jedne trećine izvorne prednje strane ili stražnje strane euronovčanice kako je navedeno u članku 1.; ili

▼ M2

- (e) reprodukcije napravljene od materijala koji je jasno različit od papira, a koji izgleda i na dodir je osobito različit od materijala koji se koristi za novčanice; ili
- (f) nematerijalne reprodukcije koje su stavljene na raspolaganje u elektroničkom obliku na internetskim stranicama, preko žičanih ili bežičnih sredstava komunikacije ili bilo kojih drugih sredstava koja javnosti omogućuju pristup nematerijalnim reprodukcijama na bilo kojem individualno odabranom mjestu i u bilo kojem individualno odabranom vremenu, pod uvjetom da:
- riječ SPECIMEN (uzorak) (ili njezin ekvivalent na drugom službenom jeziku Europske unije) otisnuta je poprečno preko reprodukcije u fontu Arial ili fontu koji je sličan fontu Arial,
  - rezolucija elektroničke reprodukcije u njezinoj 100 %-tnoj veličini ne prelazi 72 točke po inču (dpi),
  - duljina riječi SPECIMEN (uzorak) (ili njezin ekvivalent na drugom službenom jeziku Europske unije) je najmanje 75 % duljine reprodukcije,
  - duljina riječi SPECIMEN (uzorak) (ili njezin ekvivalent na drugom službenom jeziku Europske unije) je najmanje 15 % širine reprodukcije, i
  - riječ SPECIMEN (ili njezin ekvivalent na službenom jeziku Europske unije) je prikazana netransparentnom (neprozirnom) bojom koja je u kontrastu s prevladavajućom bojom odgovarajuće euronovčanice kako je navedeno u članku 1.

5. Iznimno, ESB ili odgovarajući NSB, prema potrebi, mogu, po primitku pisanog zahtjeva, pristati na izuzeće reprodukcije koja nije u skladu s kriterijima iz stavka 3. iz zabrane utvrđene u stavku 2. ako ESB ili odgovarajući NSB smatra da općenito reprodukciju javnost ne može zamijeniti s izvornom novčanicom eura kako je navedeno u članku 1. Kada je reprodukcija izrađena na državnom području samo jedne države članice čija je valuta euro, takvi zahtjevi za izuzeće upućuju se NSB-u te države članice. U svim drugim slučajevima takvi se zahtjevi upućuju ESB-u.

6. Pravila reproduciranja za euronovčanice također se primjenjuju na euronovčanice koje su povučene ili su izgubile status zakonskog sredstva plaćanja na temelju ove Odluke.

▼ B*Članak 3.***Zamjena oštećenih originalnih euronovčanica**

1. NSB-ovi mijenjaju oštećene originalne euronovčanice na zahtjev i prema uvjetima utvrđenima u stavku 2. i prema mjerodavnoj odluci Upravnog vijeća iz članka 6. u sljedećim slučajevima:

- (a) kada se predoči više od 50 % euronovčanice; ili
- (b) kada se predoči 50 % euronovčanice ili manje od 50 % euronovčanice, ali podnositelj zahtjeva dokaže da su dijelovi koji nedostaju uništeni.

2. U skladu sa stavkom 1. sljedeći dodatni uvjeti primjenjuju se na zamjenu oštećenih originalnih euronovčanica:

▼ B

- (a) kada postoji sumnja u vezi s pravom vlasništva podnositelja zahtjeva na euronovčanice: podnositelj zahtjeva dužan je pružiti dokaz o svom identitetu kao i dokaz o vlasništvu ili dokaz da je ovlašten podnositelj zahtjeva;
- (b) kada postoji sumnja u vezi s autentičnošću euronovčanica: podnositelj zahtjeva dužan je pružiti dokaz o svom identitetu;
- (c) kada se predoče originalne euronovčanice umrljane tintom, onečišćene ili impregnirane, podnositelj zahtjeva dužan je dati pisano objašnjenje o vrsti mrlje, onečišćenja ili impregnacije;
- (d) kada su originalne euronovčanice oštećene uređajima protiv krađa: podnositelj zahtjeva dužan je dati pisanu izjavu o uzroku neutralizacije;
- (e) kada su originalne euronovčanice oštećene uređajima protiv krađa pri pokušaju ili počinjenju razbojništva, krađe ili drugog kaznenog djela: novčanice se zamjenjuju samo na zahtjev vlasnika ili ovlaštenog podnositelja zahtjeva koji je žrtva pokušaja kaznenog djela ili počinjenoga kaznenog djela koje je dovelo do oštećenja novčanica;
- (f) kada su originalne euronovčanice oštećene uređajima protiv krađa i kada ih predoče institucije i gospodarski subjekti iz članka 6. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1338/2001: te institucije i gospodarski subjekti dužni su dati pisanu izjavu u kojoj su navedeni uzrok neutralizacije, oznaka i karakteristike uređaja protiv krađe, podaci o osobi koja je predočila oštećene novčanice i datum njihova predočavanja;
- (g) kada su originalne euronovčanice oštećene u većim količinama zbog aktiviranja uređaja protiv krađa: u mjeri u kojoj je to moguće i ako to zahtijevaju NSB-ovi, one se moraju predočiti u pakiranjima od po 100 euronovčanica, pod uvjetom da je iznos predočenih euronovčanica dovoljan da se stvore takva pakiranja;

▼ M1

- (h) kada institucije i gospodarski subjekti iz članka 6. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1338/2001 predoče na zamjenu, u jednoj ili više transakcija, oštećene originalna euronovčanice u vrijednosti od najmanje 10 000 EUR, te institucije i gospodarski subjekti dužni su dostaviti dokumentaciju o porijeklu novčanica i dokaz o identitetu stranke ili, prema potrebi, stvarnom vlasniku stranke kako je definiran u Direktivi (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Ova se obveza također primjenjuje u slučaju sumnje o dostizanju granične vrijednosti od 10 000 EUR. Pravila utvrđena ovim stavkom ne dovode u pitanje sve strože zahtjeve u smislu dokaza identiteta i izvješćivanja koje usvajaju države članice prenošenjem Direktive (EU) 2015/849.

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

▼B

3. Neovisno o gore navedenom:
- (a) kada NSB-ovi znaju ili imaju dovoljno razloga povjerovati da su originalne euronovčanice namjerno oštećene, oni ih odbijaju zamijeniti i zadržavaju euronovčanice kako bi spriječili da se takve euronovčanice vrate u optjecaj ili da ih podnositelj zahtjeva predoči nekom drugom NSB-u na zamjenu. Međutim, oni će zamijeniti oštećene originalne euronovčanice ako znaju ili imaju dovoljno razloga povjerovati da podnositelji zahtjeva djeluju u dobroj vjeri ili ako podnositelji zahtjeva mogu dokazati da djeluju u dobroj vjeri. Euronovčanice koje su oštećene u manjoj mjeri, npr. na njima su bilješke, brojke ili kratke rečenice, u načelu se ne smatraju namjerno oštećenim euronovčanicama; i
- (b) kada NSB-ovi znaju ili imaju dovoljno razloga povjerovati da je počinjeno kazneno djelo, oni odbijaju zamijeniti oštećene originalne euronovčanice i zadržavaju ih, s potvrdom primitka, kao dokaz koji će predočiti nadležnim tijelima kako bi se pokrenula ili podržala kaznena istraga u tijeku. Osim ako nadležna tijela ne odluče drukčije, originalne euronovčanice se na kraju istrage mogu zamijeniti pod uvjetima utvrđenima u stavcima 1. i 2.;
- (c) kada NSB-ovi znaju ili imaju dovoljno razloga povjerovati da su oštećene originalne euronovčanice onečišćene na način da predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost, oni zamjenjuju oštećene originalne euronovčanice ako podnositelj zahtjeva može osigurati zdravstvenu i sigurnosnu procjenu od strane nadležnih tijela.

▼M1

4. Nacionalne središnje banke mogu izvršiti zamjenu predavanjem gotovine u vrijednosti novčanica u bilo kojem apoenu, prijenosom vrijednosti novčanica na bankovni račun podnositelja zahtjeva koji se može jednoznačno utvrditi međunarodnim identifikacijskim brojem računa za plaćanje (IBAN) kako je definiran u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili odobrenjem vrijednosti novčanica na račun podnositelja zahtjeva kod NSB-a, kako NSB smatra prikladnim.

▼B*Članak 4.***Utvrđivanje naknade za zamjenu originalnih euronovčanica oštećenih uređajima protiv krađa****▼M1**

1. Nacionalne središnje banke zaračunavaju institucijama i gospodarskim subjektima iz članka 6. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1338/2001 naknadu kada te institucije i gospodarski subjekti traže od nacionalnih središnjih banaka, u skladu s člankom 3., da im zamijene originalne euronovčanice oštećene uređajima protiv krađa. Ova naknada primjenjuje se neovisno o tome provodi li NSB zamjenu u gotovini ili prijenosom ili odobravanjem vrijednosti novčanica na račun.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

▼B

2. Naknada iznosi 10 eurocenti po oštećenoj euronovčanici.
3. Naknada se zaračunava samo ako se mijenja najmanje 100 oštećenih euronovčanica. Naknada se zaračunava za sve zamijenjene euronovčanice.
4. Naknada se ne zaračunava kada su euronovčanice oštećene pri pokušaju ili počinjenju razbojništva, krađe ili drugog kaznenog djela.

*Članak 5.***Knjiženje u korist računa vrijednosti originalnih euronovčanica slučajno oštećenih uređajima protiv krađa i predočenih na zamjenu**

1. NSB-ovi knjiže u korist računa koji institucije i gospodarski subjekti iz članka 6. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1338/2001 imaju kod mjerodavnog NSB-a vrijednost originalnih euronovčanica koje su slučajno oštećene uređajima protiv krađa na datum primitka tih novčanica, pod uvjetom da:

- (a) euronovčanice nisu oštećene pri počinjenom razbojništvu, krađi ili drugom kaznenom djelu;
- (b) NSB može odmah provjeriti odgovara li traženi iznos barem približno vrijednosti predočenih novčanica; i
- (c) da su dostavljene sve druge informacije koje zahtijeva NSB.

2. Svaka razlika koja se utvrdi nakon obrade između vrijednosti slučajno oštećenih originalnih euronovčanica predočenih na zamjenu i iznosa koji je knjižen u korist računa prije obrade knjiži se, ovisno o slučaju, na teret ili u korist, računa institucije ili gospodarskog subjekta koji je predočio euronovčanice.

3. Naknade iz članka 4. izračunavaju se na temelju stvarnog broja slučajno oštećenih originalnih euronovčanica koje obrađuje NSB.

*Članak 6.***Povlačenje euronovčanica**

Povlačenje vrste ili serije euronovčanica uređuje se odlukom Upravnog vijeća koja se radi općeg informiranja objavljuje u *Službenom listu Europske unije* i u drugim medijima. Ova odluka obuhvaća najmanje sljedeće točke:

- vrstu ili seriju euronovčanica koja se povlači iz optjecaja, i
- trajanje razdoblja zamjene, i
- dan kada će vrsta ili serija euronovčanica izgubiti status zakonskog sredstva plaćanja, i

▼B

- postupak s euronovčanicama koje budu predočene nakon što je prošlo razdoblje za povlačenje i/ili nakon što su euronovčanice izgubile status zakonskog sredstva plaćanja.

Članak 7.

Stupanje na snagu i stavljanje izvan snage

1. Odluka ESB/2003/4 stavlja se izvan snage.
2. Upućivanja na Odluku ESB/2003/4 smatraju se upućivanjima na ovu Odluku.
3. Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

▼B*PRILOG***KORELACIJSKA TABLICA**

Odluka ESB/2003/4	Ova Odluka
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5.	Članak 6.
Članak 6.	Članak 7.